

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ „OCHRONA PRAWNA W ŻYCIU PRYWATNYM” (OPŹP/OPP/ 2017)	Numer paragrafu lub innej jednostki redakcyjnej w OWU, który reguluje dane zagadnienie
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 2 – 11, § 13-15 § 22 – 30 Klauzula nr 2 Klauzula nr 3 Klauzula nr 4
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia;	§ 2 – 14 § 22 – 29, §30 ust. 3 - 5 Klauzula nr 1 §2 Klauzula nr 2 Klauzula nr 3 Klauzula nr 4
3. Koszty oraz wszelkie inne obciążenia potrącane ze składek ubezpieczeniowych	Brak

Informacja powyższa stanowi integralną część Umowy ubezpieczenia; wydana jest zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ
„OCHRONA PRAWNA W ŻYCIU PRYWATNYM”**

(OPŻP/OPP/ 2017)

Spis treści

POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
§ 1.....	4
DEFINICJE	4
§ 2.....	4
PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA.....	6
(ISTOTA UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ).....	6
§ 3.....	6
OSOBY UBEZPIECZONE.....	6
§ 4.....	6
KATALOG KOSZTÓW, OPŁAT I WYDATKÓW PRAWNYCH OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM.....	7
§ 5.....	7
WYPADEK UBEZPIECZENIOWY (DEFINICJE PROBLEMÓW PRAWNYCH – ZDARZEŃ OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM).....	8
§ 6.....	8
ZAKRES UBEZPIECZENIA DLA POSZCZEGÓLNYCH WARIANTÓW UBEZPIECZENIA (RODZAJE I WYKAZ PROBLEMÓW PRAWNYCH OBJĘTYCH OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ).....	9
„OCHRONA PRAWNA W ZAKRESIE DORADZTWA I KONSULTACJI PRAWNYCH” DLA WARIANTÓW:.....	9
„OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO” ORAZ „OCHRONA PRAWNA POJAZDU”	9
§ 7.....	9
„OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO”	10
§ 8.....	10
„OCHRONA PRAWNA POJAZDU”.....	10
§ 9.....	11
WARUNKI DODATKOWE UBEZPIECZENIA POJAZDÓW W WARIANCIE	11
„OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO”	11
§ 10.....	11
ZAKRES TERYTORIALNY OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ	12
§ 11.....	12
WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.....	12
§ 12.....	12
SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.....	14
§ 13.....	14
OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.	15
§ 14.....	15
§ 15.....	15
SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA.....	16
§ 16.....	16
ZASADY WYPOWIEDZENIA LUB ODSTĄPIENIA OD UMOWY UBEZPIECZENIA	16
§ 17.....	16
SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	17
§ 18.....	17
POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DLA UMÓW UBEZPIECZENIA GRUPOWEGO.....	18
§ 19.....	18
TRYB I WARUNKI ZMIANY UMOWY UBEZPIECZENIA ZAWARTEJ NA CZAS NIEOKREŚLONY.....	18
§ 20.....	18
ZASADY PRZENIESIENIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ NA INNĄ NIERUCHOMOŚĆ W WARIANCIE UBEZPIECZENIA „OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO”	18
§ 21.....	18
ZASADY PRZENIESIENIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ NA INNY POJAZD W WARIANCIE UBEZPIECZENIA „OCHRONA PRAWNA POJAZDU”	19
§ 22.....	19
OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W RAZIE WYSTĄPIENIA WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO	19
§ 23.....	19
§ 24.....	20
§ 25.....	20
ZASADY WYKONANIA UMOWY I USTALANIA WYSOKOŚCI KOSZTÓW PRAWNYCH (ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH).....	20
§ 26.....	20
§ 27.....	21
§ 28.....	21
§ 29.....	22
ROSZCZENIA REGRESOWE D.A.S.	23
§ 30.....	23
§ 31.....	24
REKLAMACJE	24
§ 32.....	24
POSTANOWIENIA KOŃCOWE. ROZSTRZYGANIE SPORÓW.....	24
FORMA OŚWIADCZEŃ STRON UMOWY.....	25
§ 33.....	25
§ 34.....	25
KLAUZULE DODATKOWE	25
KLAUZULA NR 1.....	26
„AUTOMATYCZNE PRZEDŁUŻANIE UMOWY (KLAUZULA PROLONGACYJNA)”	26
ZASADY AUTOMATYCZNEGO PRZEDŁUŻENIA UMOWY UBEZPIECZENIA	26
§ 1.....	26

DZIEŃ ROZWIĄZANIA UMOWY UBEZPIECZENIA I WYGAŚNIĘCIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ	26
W PRZYPADKU ZŁOŻENIA REZYGNACJI PO PRZEDŁUŻENIU UMOWY.....	26
§ 2.....	26
KLAUZULA NR 2.....	26
„OBRONA UBEZPIECZAJĄCEGO PRZED ROSZCZENIAMI”	26
§ 1.....	26
§ 2.....	27
§ 3.....	27
KLAUZULA NR 3.....	27
„ROZSZERZONE DORADZTWO I KONSULTACJE PRAWNE”	27
§ 1.....	27
§ 2.....	28
KLAUZULA NR 4.....	28
„OCHRONA PRAWNA KIEROWCY ZAWODOWEGO W TRANSPORCIE KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM”	28
§ 2.....	28

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia (zwane dalej „OWU”) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia ochrony prawnej, zawieranych przez D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej Spółka Akcyjna (zwanego dalej **D.A.S.**), z Ubezpieczającymi.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w następujących wariantach ubezpieczenia:
 - 1.) **„Ochrona prawna życia prywatnego”** (umowa z pakietowym zakresem ubezpieczenia): wersja **standard** lub **premium**,
 - 2.) **„Ochrona prawna pojazdu”**: wersja **standard** lub **premium**,
3. OWU w wersji **standard** lub **premium** mogą zostać zmienione treścią klauzul dodatkowych:
 - 1.) Klauzula nr 1 – „Automatyczne Przedłużanie Umowy (Klauzula Prolongacyjna)” – w przypadku wariantu **„Ochrona prawna życia prywatnego”** lub **„Ochrona prawna pojazdu”**,
 - 2.) Klauzula nr 2 – Obrona Ubezpieczającego przed roszczeniami – w przypadku wariantu **„Ochrona prawna życia prywatnego”** lub **„Ochrona prawna pojazdu”**,
 - 3.) Klauzula nr 3 – **Rozszerzone Doradztwo i Konsultacje Prawne** – w przypadku wariantu **„Ochrona prawna życia prywatnego”** lub **„Ochrona prawna pojazdu”**,
 - 4.) Klauzula nr 4 – **„Ochrona Prawna Kierowcy Zawodowego w Transporcie Krajowym i Międzynarodowym”** – w przypadku wariantu **„Ochrona prawna życia prywatnego”**.

DEFINICJE

§ 2

1. Wszelkie pojęcia stosowane w OWU należy interpretować w oparciu o poniższy wykaz definicji, przy czym w razie wątpliwości co do terminów nie zdefiniowanych w niniejszych OWU, zastosowanie mają definicje ustawowe:
 - 1) **Analiza dokumentacji prawnej oraz umów i projektów umów** – świadczenie przez Prawnika Ubezpieczającemu pomocy prawnej drogą elektroniczną, poprzez przesyłanie na adres e-mail Ubezpieczonego opinii i analiz prawnych, dotyczących dokumentacji prawnej, umów lub projektów umów; na wniosek Ubezpieczającego oprócz opinii i analizy prawnej, Ubezpieczającemu zostanie udostępniony wzór dokumentu prawnego lub pisma procesowego (wzór bez dopasowywania treści pisma do okoliczności konkretnego wypadku ubezpieczeniowego),
 - 2) **Budowa** – proces technologiczny, w wyniku, którego następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych budynku, takich jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; domu jednorodzinnego, domu letniskowego, lokalu mieszkalnego, garażu, innego budynku lub ogrodzenia, znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, pod warunkiem prowadzenia prac budowlanych zgodnie z prawem budowlanym. Za koniec budowy uznaje się zakończenie budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego (brak lub upływ terminu do zgłoszenia przez właściwy organ administrujący sprzeciwu, co do użytkowania budynku albo uzyskanie pozwolenia na użytkowanie)
 - 3) **Działalność gospodarcza** – zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły, a także wykonywanie działalności wytwórczej w rolnictwie,
 - 4) **Finansowanie składki** – w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na rzecz osoby trzeciej (Ubezpieczonego) zobowiązanie się Ubezpieczonego do pokrywania kosztów składki ubezpieczeniowej,
 - 5) **Identyfikacja stanu prawnego** - świadczenie pomocy prawnej Ubezpieczającemu w zakresie przesyłania aktualnych oraz historycznych aktów prawnych, mających zastosowanie w sprawie zgłoszonej przez Ubezpieczającego,

- 6) **Informacje prawne dotyczące postępowań prawnie regulowanych oraz organów ochrony prawnej i Prawników** - świadczenie Ubezpieczającemu przez telefon lub pocztą elektroniczną: porad i konsultacji prawnych, dotyczących postępowań prawnie regulowanych (w szczególności dotyczących zasad prowadzenia postępowań cywilnych, karnych, administracyjnych; formach dochodzenia lub obrony swoich praw przed sądami, lub przed organami administracji; wysokości kosztów sądowych i zasadach odpowiedzialności za koszty procesu w sprawach cywilnych, karnych, o wykroczenie, w postępowaniach administracyjnych i sądownoadministracyjnych; kosztów prowadzenia postępowań egzekucyjnych), a także udzielanie informacji teleadresowych o sądach, prokuraturach, komornikach, notariuszach oraz podmiotach świadczących usługi pomocy prawnej,
- 7) **Nieruchomość** - nieruchomość wskazana w umowie ubezpieczenia lub innym dokumencie ubezpieczenia; ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także części składowe nieruchomości,
- 8) **Nieszczęśliwy wypadek** — powstałe, bez woli Ubezpieczającego, nagle zdarzenie o charakterze losowym, wywołane przyczyną zewnętrzną, którego następstwem jest uszczerbek na zdrowiu, rozstrój zdrowia lub śmierć Ubezpieczającego,
- 9) **Porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej** - świadczenie przez Prawnika Ubezpieczającemu pomocy prawnej przez telefon, w celu ochrony prawnych interesów Ubezpieczającego; w szczególności doradztwo prawne i konsultacje mają na celu poinformowanie Ubezpieczającego o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących Ubezpieczającemu uprawnieniach lub o spoczywających na Ubezpieczającym obowiązkach, lub wskazanie Ubezpieczającemu sposobów rozwiązania zgłaszanego problemu prawnego,
- 10) **Pracownik** – osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą, zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej; za pracownika uznaje się także praktykanta, wolontariusza lub stażystę - w związku z wykonywaniem przez niego stażu bądź praktyk,
- 11) **Prawnik** – osoba uprawniona do świadczenia pomocy prawnej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze lub ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych; jeżeli Ubezpieczający wybiera adwokata lub radcę prawnego do zastępstwa przed sądem, adwokat lub radca prawny powinien być uprawniony do występowania przed danym sądem, jeżeli przepisy prawa tak stanowią.
- 12) **Prywatna sfera życia** – sfera życia obejmująca prawne interesy, które nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez Ubezpieczającego lub inną osobę ubezpieczoną.
- 13) **Sporządzanie opinii i analiz prawnych** – w zakresie spraw innych od określonych w pkt 1, świadczenie przez Prawnika na rzecz Ubezpieczającego pomocy prawnej drogą elektroniczną poprzez przesyłanie na adres e-mail Ubezpieczającego opinii i analiz prawnych dotyczących zagadnień lub problemów prawnych Ubezpieczającego; na wniosek Ubezpieczającego oprócz opinii i analizy prawnej Ubezpieczającemu zostanie udostępniony wzór pisma prawnego lub procesowego (wzór bez dopasowywania treści pisma do okoliczności konkretnego wypadku ubezpieczeniowego),
- 14) **Ubezpieczony** - osoba, na rzecz, której zawarto Umowę ubezpieczenia, wskazana w Umowie ubezpieczenia lub objęta ubezpieczeniem zgodnie z § 4 OWU.
- 15) **Udostępnianie wzorów umów** - przekazywanie na potrzeby Ubezpieczającego wzorów umów nazwanych określonych w kodeksie cywilnym, drogą elektroniczną, poprzez przesyłanie ich na adres e-mail Ubezpieczającego. Pomoc prawna nie obejmuje udziału w negocjacjach umowy, dopasowania umowy dla potrzeb konkretnej transakcji lub opiniowania treści zmian wzorów umowy, z zastrzeżeniem postanowień § 1 ust. 1 Klauzuli nr 3.

**PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA
(ISTOTA UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ)**

§ 3

1. Ubezpieczenie ma na celu zapewnienie ochrony prawnej i reprezentacji interesów prawnych Ubezpieczającego oraz pokrycie kosztów, opłat i wydatków prawnych w przypadku wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**
2. W wariantcie „**Ochrona prawna pojazdu**” przedmiotem ubezpieczenia jest ochrona prawnych interesów związanych z posiadaniem lub użytkowaniem pojazdu mechanicznego, wymienionego w umowie ubezpieczenia albo objętego ochroną ubezpieczeniową na mocy § 10.
3. W wariantcie „**Ochrona prawna życia prywatnego**” przedmiotem ubezpieczenia jest ochrona prawnych interesów, związanych z prywatną sferą życia Ubezpieczającego i innych osób ubezpieczonych, obejmujących sprawy i dziedziny prawa wskazane w ust. 2 („**Ochrona prawna pojazdu**”), a także dodatkowe rodzaje interesów prawnych lub problemów prawnych życia prywatnego:
 - 1.) „Ochrona prawna pracownika” - ochrona prawnych interesów, wynikających ze stosunku pracy i wykonywania obowiązków pracowniczych w ramach stosunku pracy, stosunku służbowego lub innego stosunku prawnego, będącego podstawą zatrudnienia i osobistego świadczenia pracy przez Ubezpieczającego,
 - 2.) „Ochrona prawna umów konsumenckich” - ochrona prawnych interesów, związanych z umowami zawieranymi przez Ubezpieczającego jako konsumenta,
 - 3.) „Ochrona prawna w razie nieszczęśliwego wypadku” – ochrona prawnych interesów, związanych z dochodzeniem roszczeń wynikających z doznania uszczerbku na zdrowiu, rozstroju zdrowia lub śmierci w następstwie nieszczęśliwego wypadku,
 - 4.) „Ochrona prawna kierowcy” - ochrona prawnych interesów, związanych z kierowaniem przez Ubezpieczającego pojazdem, który nie był własnością lub współwłasnością Ubezpieczającego w chwili wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego,
 - 5.) „Ochrona prawna nieruchomości” - ochrona prawnych interesów, związanych z własnością i innymi prawami rzeczowymi lub obligacyjnymi, dotyczących nieruchomości wymienionej w umowie ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wymienioną w umowie ubezpieczenia jedną nieruchomość, bez konieczności zapłaty dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

OSOBY UBEZPIECZONE

§ 4

1. W każdym wariantcie ubezpieczenia, **z zastrzeżeniem** ust. 2-3, osobą ubezpieczoną jest Ubezpieczający albo oznaczona w umowie ubezpieczenia osoba trzecia, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.
2. [**Ochrona Prawna Rodziny**] W wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**”, za zapłatą dodatkowej składki, oprócz osoby wymienionej w ust. 1, osobami ubezpieczonymi są:
 - 1.) małżonek lub partner życiowy, którego dane zostały wymienione w umowie ubezpieczenia,
 - 2.) dzieci osób objętych ubezpieczeniem na podstawie postanowień ust. 1 lub ust. 2 pkt 1 – do dnia ukończenia 24. roku życia. Ograniczenia wieku nie mają zastosowania do osób niepełnosprawnych, które pozostają na utrzymaniu osób objętych ubezpieczeniem na podstawie postanowień ust. 1 i ust. 2 pkt 1.
3. W wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona prawna pojazdu**” dodatkowo osobami ubezpieczonymi są:
 - 1.) kierowca pojazdu,
 - 2.) pasażerowie pojazdu.

4. W razie śmierci Ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej w następstwie wypadku ubezpieczeniowego, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje jej spadkobierców, w zakresie dochodzenia roszczeń związanych ze śmiercią Ubezpieczającego lub osoby ubezpieczonej.
5. Postanowienia OWU, w których mowa o Ubezpieczającym, stosuje się do określenia praw i obowiązków Ubezpieczonego oraz innych osób ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1-4, z wyjątkiem prawa do odstąpienia lub wypowiedzenia umowy albo dokonania zmiany umowy ubezpieczenia.

KATALOG KOSZTÓW, OPŁAT I WYDATKÓW PRAWNYCH OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM

§ 5

1. Na zasadach i w wysokości określonej w OWU, **D.A.S.** zobowiązuje się zapewnić reprezentację prawnych interesów osoby ubezpieczonej oraz sfinansować koszty, opłaty lub wydatki prawne (dalej zwane kosztami prawnymi) w zakresie ubezpieczenia określonym w § 7-9. Zakres kosztów prawnych objętych odpowiedzialnością **D.A.S.** uzależniony jest od zawarcia umowy ubezpieczenia w wersji **standard** lub **premium**.
2. **[Koszty prawne objęte ochroną dla ubezpieczeń w wersji standard i premium]** Odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje następujące koszty prawne:
 - 1.) wynagrodzenie Prawnika z tytułu:
 - a. reprezentacji Ubezpieczającego w postępowaniu cywilnym,
 - b. obrony Ubezpieczającego w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o wykroczenie, w tym na etapie postępowania przygotowawczego lub na etapie czynności wyjaśniających,
 - c. reprezentacji Ubezpieczającego jako oskarżyciela posiłkowego lub prywatnego w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o wykroczenie,
 - 2.) koszty sądowe w sprawach cywilnych, karnych lub w sprawach o wykroczenia,
 - 3.) koszty procesu zasądzone od Ubezpieczającego na rzecz strony przeciwnej lub Skarbu Państwa,
 - 4.) koszty dojazdu Ubezpieczającego na rozprawy (w obie strony) do sądów mieszczących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli stawiennictwo Ubezpieczającego było obowiązkowe,
 - 5.) koszty tłumaczenia dokumentów, niezbędnych dla potrzeb postępowań, związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym,
 - 6.) koszty postępowania egzekucyjnego,
 - 7.) koszty postępowania sądu polubownego, łącznie z kosztami postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego,
 - 8.) koszty postępowania przed Sądem Najwyższym.,
 - 9.) wynagrodzenie Prawnika z tytułu reprezentacji Ubezpieczającego w postępowaniu administracyjnym,
 - 10.) opłaty i koszty postępowania administracyjnego z tytułu reprezentacji Ubezpieczającego przed organami administracji państwowej i samorządowej,
 - 11.) koszty sądowe w sprawach przed sądami administracyjnymi oraz Naczelnym Sądem Administracyjnym,
 - 12.) koszty wyceny wartości szkody doznanej przez Ubezpieczającego wykonanej przez rzeczoznawcę majątkowego.
3. **[Ubezpieczenie kosztów prawnych mediacji]** W przypadku wariantu ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**” oraz „**Ochrona prawna pojazdu**” w wersji **premium**, w zakresie wypadków ubezpieczeniowych objętych ochroną ubezpieczeniową, odpowiedzialność **D.A.S.**, oprócz kosztów prawnych wskazanych w ust. 2, dodatkowo obejmuje:
 - 1.) koszty postępowania mediacyjnego (mediacja pozasądowa),

- 2.) koszty postępowania mediacyjnego, prowadzonego w toku postępowania sądowego na skutek skierowania sprawy przez sąd, umowy o mediację lub zgodnego wniosku stron (mediacja sądowa).
4. **[Ubezpieczenie kosztów usług prawnych w zakresie doradztwa i konsultacji prawnych]**
W przypadku wariantu ubezpieczenia „Ochrona prawna życia prywatnego” oraz „Ochrona prawna pojazdu”, w wersji **standard** i **premium**, odpowiedzialność D.A.S. obejmuje, oprócz kosztów prawnych wskazanych w ust. 2-3, zorganizowanie i sfinansowanie kosztów usług prawniczych w zakresie wskazanym w § 7 lub Klauzuli nr 3.
5. **D.A.S.**, poza kosztami prawnymi, wymienionymi w ust. 1-4, zobowiązuje się - w ramach sumy ubezpieczenia - ponieść koszty poręczenia majątkowego, przewidzianego w prawie karnym dla uniknięcia tymczasowego aresztowania, do wysokości 50% sumy ubezpieczenia. Zwrot kosztów poręczenia majątkowego następuje na zasadach określonych w § 30.

WYPADEK UBEZPIECZENIOWY

(DEFINICJE PROBLEMÓW PRAWNYCH – ZDARZEŃ OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM)

§ 6

1. Wypadkiem ubezpieczeniowym – zdarzeniem objętym odpowiedzialnością **D.A.S.** – jest problem prawny lub spór prawny, wymieniony w zakresie ubezpieczenia danego wariantu ubezpieczenia, który jednocześnie nie został wykluczony z zakresu ochrony ubezpieczeniowej na mocy OWU oraz dotyczy przedmiotu ubezpieczenia i wystąpił w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**, **z zastrzeżeniem** ust. 2. W zależności od zakresu ubezpieczenia, wypadkiem ubezpieczeniowym jest:
 - 1.) **w przypadku ochrony prawnej w zakresie doradztwa i konsultacji prawnych** – zgłoszenie **D.A.S.** konieczności uzyskania pomocy prawnej przez Ubezpieczającego w sprawie objętej ubezpieczeniem na mocy § 7 OWU lub Klauzuli nr 3,
 - 2.) **przy dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynów niedozwolonych** – szkoda. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uznaje się dzień, w którym wystąpiło zdarzenie (działanie lub zaniechanie) wywołujące szkodę. Jeżeli czyn niedozwolony, z którego szkoda wynikła, stanowił niewykonanie lub nienależyte wykonanie istniejącego uprzednio zobowiązania (umowy zawartej przez Ubezpieczającego), przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy jest sporem umownym - wynika z umowy,
 - 3.) **w postępowaniu karnym, w postępowaniu w sprawach o wykroczenie, w sądowych sporach podatkowych, w sprawach sądowych z zakresu ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu związanym z zatrzymaniem prawa jazdy (uprawnień do kierowania pojazdami)** – naruszenie lub podejrzenie naruszenia przepisów prawa lub uprawnień Ubezpieczającego. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie przepisów prawa lub uprawnień Ubezpieczającego,
 - 4.) **przy dochodzeniu roszczeń z umów ubezpieczenia** – wystąpienie szkody lub innego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia zawartą z innym ubezpieczycielem. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym wystąpiła szkoda lub inne ubezpieczone zdarzenie,
 - 5.) **przy dochodzeniu roszczeń lub w obronie przed roszczeniami wynikającymi z umów innych niż umowy ubezpieczenia, w tym z umów o pracę** – pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie umowy lub przepisów prawa, w tym również naruszenie umowy pozostające w związku z popełnieniem czynu niedozwolonego. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze naruszenie uprawnień Ubezpieczającego, zgłoszenie reklamacji, wypowiedzenie warunków pracy lub płacy, naruszenie prawa pracy, wypowiedzenie umowy lub inna czynność, z której wynika spór. Postanowienia § 15 ust. 3 stosuje się.

- 6.) **przy dochodzeniu roszczeń z tytułu ochrony praw rzeczowych dotyczących nieruchomości** - pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie uprawnień Ubezpieczającego. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie uprawnień Ubezpieczającego.
2. Kilka naruszeń umowy lub przepisów prawnych, pozostających ze sobą w związku przyczynowo – skutkowym, stanowi jeden wypadek ubezpieczeniowy. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym doszło do pierwszego faktycznego lub domniemanego naruszenia umowy lub przepisów prawnych.

ZAKRES UBEZPIECZENIA DLA POSZCZEGÓLNYCH WARIANTÓW UBEZPIECZENIA (RODZAJE I WYKAZ PROBLEMÓW PRAWNYCH OBJĘTYCH OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ)

„OCHRONA PRAWNA W ZAKRESIE DORADZTWA I KONSULTACJI PRAWNYCH” DLA WARIANTÓW:

„OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO” ORAZ „OCHRONA PRAWNA POJAZDU”

§ 7

1. Zakres ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**” w wersji **standard** oraz **premium** obejmuje w sprawach wymienionych w § 8, następujące świadczenia:

- 1.) porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej,
- 2.) sporządzanie opinii i analiz prawnych,
- 3.) analiza dokumentacji prawnej oraz umów i projektów umów,
- 4.) identyfikacja stanu prawnego,
- 5.) udostępnianie wzorów umów,
- 6.) informacje prawne dotyczące postępowań prawnie regulowanych oraz organów ochrony prawnej i Prawników.

Wyłączeń odpowiedzialności **D.A.S.**, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3-22 oraz § 12 ust. 2, a także ograniczeń odpowiedzialności **D.A.S.**, wynikających z braku ujęcia danego problemu prawnego w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w § 8 lub § 9, nie stosuje się w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1-6.

2. Zakres ubezpieczenia „**Ochrona prawna pojazdu**” w wersji **standard** oraz **premium** obejmuje, w sprawach wymienionych w § 9, następujące świadczenia:

- 1.) porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej,
- 2.) sporządzanie opinii i analiz prawnych,
- 3.) analiza dokumentacji prawnej oraz umów i projektów umów,
- 4.) identyfikacja stanu prawnego,
- 5.) udostępnianie wzorów umów,
- 6.) informacje prawne dotyczące postępowań prawnie regulowanych oraz organów ochrony prawnej i Prawników.

Wyłączenia odpowiedzialności **D.A.S.**, o których mowa w § 12, stosuje się do ochrony ubezpieczeniowej w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 2 pkt 1-6 dla wariantu ubezpieczenia „Ochrona prawna pojazdu”; a Ubezpieczający może uzyskiwać świadczenia wyłącznie w sprawach związanych z posiadaniem i użytkowaniem pojazdu, łącznie ze świadczeniami dotyczącymi planowanego nabycia pojazdu lub zawarcia umowy dotyczącej pojazdu.

3. Limity świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2-3 oraz ust. 2 pkt 2-3 określa się w umowie ubezpieczenia w zależności od zawartej wersji umowy ubezpieczenia.
4. Jeżeli w odniesieniu do wypadku ubezpieczeniowego istnieje ochrona ubezpieczeniowa w sprawach i problemach prawnych wymienionych w § 8 lub § 9, **D.A.S.** zapewnia świadczenia

ubezpieczeniowe określone w § 26 ust. 2-3, bez pomniejszania limitu usług prawnych - dotyczącego spraw objętych ochroną ubezpieczeniową na mocy § 8 i § 9 OWU.

5. Ochrona prawna w zakresie doradztwa i konsultacji prawnych, o której mowa w ust. 1-2, świadczona jest w zakresie spraw dotyczących wykupionego wariantu ubezpieczenia, o którym mowa w § 1 ust. 2.
6. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1-6 oraz ust. 2 pkt 1-6 obejmuje wyłącznie wypadki ubezpieczeniowe: zdarzenia (sprawy i problemy prawne), dla których właściwe jest prawo polskie, z zastrzeżeniem § 11 ust. 4. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia z dodatkowymi klauzulami ubezpieczenia, o których mowa w § 1 ust. 3 pkt 2-3.

„OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO”

§ 8

1. Zakres ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**” w wersji **standard** obejmuje zakres ubezpieczenia wariantu „**Ochrona prawna pojazdu**”, wskazany w § 9 oraz dodatkowo obejmuje spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku następujących spraw i problemów prawnych, dotyczących przedmiotu ubezpieczenia:
 - 1.) dochodzenie roszczeń odszkodowawczych za doznaną szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną czynem niedozwolonym [*ochrona prawna w prawie odszkodowań*],
 - 2.) obrona w sprawach karnych, jeżeli zarzucane jest popełnienie nieumyślnego przestępstwa lub przestępstwo zostało popełnione nieumyślnie [*ochrona prawna w prawie karnym*],
 - 3.) obrona w sprawach o wykroczenie, jeżeli zarzucane jest popełnienie nieumyślnego wykroczenia lub wykroczenie zostało popełnione nieumyślnie [*ochrona prawna w prawie wykroczeń*],
 - 4.) dochodzenie roszczeń z umów zawartych przez Ubezpieczającego, w tym z umów ubezpieczenia [*ochrona prawna w prawie umów*],
 - 5.) dochodzenie roszczeń z tytułu naruszenia prawa własności lub innych praw rzeczowych dotyczących nieruchomości, w tym z tytułu zakłócenia korzystania z nieruchomości wskutek oddziaływań ze strony nieruchomości sąsiednich [*ochrona prawna nieruchomości*],
 - 6.) obrona interesów prawnych w sądowych postępowaniach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych [*ochrona prawna w prawie ubezpieczeń społecznych*],
 - 7.) dochodzenie roszczeń wynikających ze stosunku pracy, stosunku służbowego lub innego stosunku prawnego, będącego podstawą zatrudnienia i osobistego wykonywania pracy [*ochrona prawna w prawie pracy*].
2. Zakres ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**”, w wersji **standard** oraz **premium**, oprócz spraw wymienionych w ust. 1, obejmuje dodatkowo wypadki ubezpieczeniowe: zdarzenia (sprawy i problemy prawne) określone w § 9 ust. 1 pkt 2-5, powstałe w związku z ruchem pojazdu, który nie stanowił w chwili zdarzenia własności lub współwłasności Ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej [„**Ochrona prawna kierowcy**”].
3. Zakres ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**” w wersji **premium** obejmuje, oprócz świadczeń ubezpieczeniowych określonych w ust. 1-2, spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku obrony lub reprezentacji interesów prawnych Ubezpieczającego w postępowaniu sądoadministracyjnym, dotyczącym zobowiązań podatkowych [**ochrona prawna w sądowych sporach podatkowych**].

„OCHRONA PRAWNA POJAZDU”

§ 9

1. Zakres ubezpieczenia „**Ochrona prawna pojazdu**” w wersji **standard** obejmuje, z **zastrzeżeniem** ust. 3, spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku następujących spraw i problemów prawnych, dotyczących ubezpieczonego pojazdu:
 - 1.) dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkody na mieniu, wyrządzonej czynem niedozwolonym [*ochrona prawna w przypadku szkód w pojeździe*],
 - 2.) dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkody na osobie, wyrządzonej czynem niedozwolonym [*ochrona prawna w przypadku szkód osobowych w komunikacji drogowej*],
 - 3.) obrona w postępowaniach karnych z tytułu przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji [*ochrona prawna w prawie karnym w komunikacji drogowej*],
 - 4.) obrona przed sądem w sprawach o wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji [*ochrona prawna w prawie wykroczeń w komunikacji drogowej*],
 - 5.) reprezentacja w postępowaniu związanym z niezgodnym z prawem zatrzymaniem prawa jazdy [*ochrona prawna uprawnień kierowcy*],
 - 6.) reprezentacja w postępowaniu związanym z niezgodnym z prawem zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego [*ochrona prawna dokumentów pojazdu*],
 - 7.) dochodzenie roszczeń z umów dotyczących pojazdu, w tym umów ubezpieczenia [*ochrona prawna umów dotyczących pojazdu*].
2. Zakres ubezpieczenia „**Ochrona prawna pojazdu**” w wersji **premium**, oprócz spraw wymienionych w ust. 1, obejmuje dodatkowo spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku obrony lub reprezentacji interesów prawnych Ubezpieczającego w postępowaniu sądownoadministracyjnym, dotyczącym zobowiązań podatkowych wynikających z nabycia, zbycia, posiadania lub użytkowania pojazdu objętego ubezpieczeniem na mocy OWU [*ochrona prawna w sądowych sporach podatkowych dotyczących pojazdu*].
3. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 4, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje pokrycia kosztów sporządzenia i wniesienia wniosku o uchylenie mandatu karnego, jeżeli zgodnie z prawem miejsca jego wystawienia mandat z chwilą jego przyjęcia jest prawomocny.

WARUNKI DODATKOWE UBEZPIECZENIA POJAZDÓW W WARIANCIE „OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO”

§ 10

1. W przypadku wariantu „**Ochrona prawna życia prywatnego**” w wersji **standard** lub **premium**, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wszystkie samochody osobowe, motocykle, motorowery, rowery lub pojazdy typu *quad* (czterokołowy pojazd) Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli najpóźniej na dzień przed dniem wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony, o którym mowa w § 4 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1, jest właścicielem lub współwłaścicielem pojazdu, a pojazd ten nie jest wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej.
2. Prawo własności lub współwłasności samochodu osobowego powinno być potwierdzone wpisem w dowodzie rejestracyjnym lub w pozwoleniu czasowym. W wypadku braku rejestracji pojazdu, dowodem własności pojazdu jest dokument własności posiadający datę pewną w myśl przepisów kodeksu cywilnego.
3. Za wykorzystywanie pojazdu do potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej, uznaje się w szczególności zaliczenie pojazdu do składników majątkowych przedsiębiorstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1, włącznie z przypadkiem, gdy Ubezpieczający zalicza wydatki z tytułu użytkowania lub posiadania pojazdu do kosztów uzyskania przychodów, nawet jeżeli pojazd nie został formalnie uznany na mocy przepisów prawnych za składnik przedsiębiorstwa.
4. Za samochód osobowy w rozumieniu ust. 1 uznaje się także samochód osobowy, w przypadku którego dokonana została zmiana rodzaju i przeznaczenia pojazdu przez przerobienie

samochodu osobowego na ciężarowy, zgodnie z przepisami prawa, a samochód ten nie jest w dniu zajścia wypadku ubezpieczeniowego wykorzystywany do działalności gospodarczej, zgodnie z definicją podaną w ust. 3.

ZAKRES TERYTORIALNY OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 11

1. Wypadki ubezpieczeniowe w wariantcie „**Ochrona prawna życia prywatnego**”, w wersji standard oraz premium, wypadki ubezpieczeniowe: sprawy i problemy prawne wymienione w § 8 ust. 1 pkt 1-3 oraz w wariantcie „**Ochrona prawna pojazdu**”, w wersji standard oraz premium, wypadki ubezpieczeniowe: sprawy i problemy prawne wymienione w § 9 ust. 1 pkt 1-5 objęte są ochroną ubezpieczeniową w przypadku wystąpienia na terenie Europy (w znaczeniu geograficznym) oraz w państwach leżących w obrębie basenu Morza Śródziemnego, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych na terytorium Rosji, Ukrainy, Białorusi, Mołdawii lub Kazachstanu.
3. Wypadki ubezpieczeniowe w wariantcie „**Ochrona prawna życia prywatnego**”, w wersji **standard** oraz **premium**, wypadki ubezpieczeniowe: sprawy i problemy prawne wymienione w § 8 ust. 1 pkt 4-7 i § 8 ust. 2 oraz w wariantcie „**Ochrona prawna pojazdu**” w wersji **standard** oraz **premium**, wypadki ubezpieczeniowe: sprawy i problemy prawne wymienione w § 9 ust. 1 pkt 6-7 oraz w § 9 ust. 2 objęte są ochroną ubezpieczeniową, jeżeli - niezależnie od miejsca wystąpienia - podlegają jurysdykcji sądów Rzeczypospolitej Polskiej lub należą do właściwości organów administracji publicznej Rzeczypospolitej Polskiej.
4. W zakresie świadczeń ubezpieczeniowych określonych w § 7 oraz świadczeń określonych w Klauzuli nr 2 i Klauzuli nr 3, odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje wyłącznie problemy prawne podlegające prawu polskiemu. W sprawach podlegających prawu obcemu **D.A.S.** zapewni Ubezpieczającemu informację prawną, jeżeli będzie dotyczyła wypadku ubezpieczeniowego objętego odpowiedzialnością **D.A.S.**
5. Postanowień ust 1–4 nie stosuje się do Klauzuli nr 4, w przypadku której ochrona ubezpieczeniowa obejmuje sprawy zaistniałe na terenie Unii Europejskiej oraz Szwajcarii, Norwegii, Liechtensteinu i Islandii.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.

§ 12

1. Odpowiedzialność **D.A.S.**, niezależnie od wariantu i wersji umowy ubezpieczenia, z **zastrzeżeniem** ust. 2-3, i postanowień Klauzul dodatkowych do OWU, nie obejmuje niżej wymienionych wypadków ubezpieczeniowych: spraw, sporów prawnych, zdarzeń lub problemów prawnych:
 - 1.) wypadków ubezpieczeniowych wynikających z prowadzenia przez Ubezpieczającego lub osobę ubezpieczoną działalności gospodarczej, wykonywania wolnego zawodu lub prowadzenia działalności rolnej,
 - 2.) wypadków ubezpieczeniowych powstałych w związku z wydarzeniami wojennymi, atakami terrorystycznymi, katastrofami, rozruchami i niepokojami społecznymi, strajkami, szkodami nuklearnymi lub genetycznymi,
 - 3.) wypadków ubezpieczeniowych spowodowanych umyślnie oraz wypadków ubezpieczeniowych dotyczących zarzutów popełnienia umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, z zastrzeżeniem ust. 3 oraz § 28 ust. 4 OWU. Postanowień zdania poprzedzającego nie stosuje się do naruszeń przepisów prawa wskazanych w Klauzuli nr 4, gdzie odpowiedzialność **D.A.S.** może być wyłączona tylko na podstawie § 26 ust. 5 OWU,
 - 4.) roszczeń pomiędzy Ubezpieczającym a **D.A.S.**, a także roszczeń pomiędzy osobami ubezpieczonymi na podstawie tej samej Umowy ubezpieczenia; w przypadku zawarcia

- Umowy na rachunek osoby trzeciej - roszczeń Ubezpieczonego przeciwko Ubezpieczającemu,
- 5.) odszkodowań lub kar umownych lub innych zobowiązań, które zobowiązany jest zapłacić lub zaspokoić Ubezpieczający lub inna osoba ubezpieczona,
 - 6.) spraw z zakresu prawa spadkowego, rodzinnego i opiekuńczego,
 - 7.) przestępstw lub wykroczeń skarbowych albo innych wypadków ubezpieczeniowych związanych z faktycznym lub domniemanym naruszeniem przepisów podatkowych, z zastrzeżeniem ust. 4,
 - 8.) spraw dotyczących zarzutu popełnienia przestępstw lub wykroczeń, lub innych wypadków ubezpieczeniowych związanych z faktycznym lub domniemanym naruszeniem przepisów celnych, w tym spraw dotyczących przemytu nielegalnych imigrantów, przestępstw lub wykroczeń skarbowych przeciwko obowiązkom celnym oraz zasadom obrotu towarami i usługami z zagranicą,
 - 9.) dochodzenia roszczeń osób nieobjętych ubezpieczeniem, w szczególności roszczeń, które zostały przeniesione na Ubezpieczającego w drodze przelewu (cesji wierzytelności) lub kosztów prawnych, które zobowiązana jest ponieść inna osoba niż Ubezpieczający, w szczególności opłat egzekucyjnych należnych od dłużnika Ubezpieczającego,
 - 10.) spraw dotyczących wypadków ubezpieczeniowych powstałych po użyciu przez Ubezpieczającego alkoholu, środka odurzającego lub podobnie działającego, jeżeli stan ten miał wpływ na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego lub jest istotą sporu, z którego wynika wypadek ubezpieczeniowy,
 - 11.) spraw wynikających z gier lub zakładów albo czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, a także z umów poręczenia, przejęcia lub przystąpienia do długu, gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych, albo każdego innego rodzaju zabezpieczeń wierzytelności,
 - 12.) spraw związanych z zarządzaniem i obrotem papierami wartościowymi lub innymi instrumentami finansowymi, inwestycyjnymi lub spekulacyjnymi, w tym sporów wynikających z umów o prowadzenie rachunków maklerskich, inwestycyjnych, a także sporów dotyczących ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych,
 - 13.) sporów wynikających z umowy pożyczki lub kredytu,
 - 14.) spraw związanych ze szkodami wyrządzonymi ruchem zakładu górniczego,
 - 15.) spraw dotyczących nabycia lub zbycia przedsiębiorstwa albo gospodarstwa rolnego, spraw i problemów prawnych dotyczących nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości (sporów wynikających z umowy sprzedaży, zamiany lub darowizny, umowy deweloperskiej, umowy o roboty budowlane, spraw dotyczących wad fizycznych lub prawnych nieruchomości, umowy pośrednictwa w zbyciu lub nabyciu nieruchomości), a także dotyczących budowy nieruchomości: budynku lub lokalu, w tym sporów wynikających z umów zawieranych w celu budowy budynku lub lokalu, w tym umowy pożyczki lub kredytu, zawartych w celu sfinansowania nabycia nieruchomości albo budowy nieruchomości lub jej części. Wyłączenie odpowiedzialności, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym nie dotyczy umów, których przedmiotem jest remont nieruchomości lub przebudowa nieruchomości po zakończeniu procesu budowy i uzyskaniu zezwolenia na użytkowanie albo po rozpoczęciu użytkowania, jeżeli zgodnie z przepisami prawa do użytkowania nie jest wymagane zezwolenie na użytkowanie nieruchomości,
 - 16.) spraw dotyczących sporów pomiędzy współwłaścicielami nieruchomości w zakresie zniesienia współwłasności, podziału lub scalenia nieruchomości; sporów i roszczeń związanych z dostępem do nieruchomości, rozliczeniem nakładów na części wspólne nieruchomości, a także sporów z tytułu zarządu nieruchomością wspólną, w tym dotyczących sposobu prowadzenia spraw wspólnoty mieszkaniowej bądź spółdzielni mieszkaniowej albo z zakresu reprezentacji wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni na

zewnątrz,

- 17.) spraw dotyczących: zasiedzenia nieruchomości lub obciążających nieruchomości ograniczonych praw rzeczowych, o ustalenie stanu prawnego dotyczącego nieruchomości lub roszczeń o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości, ujawnionym w księdze wieczystej, a rzeczywistym stanem prawnym,
 - 18.) spraw dotyczących ochrony interesów prawnych Ubezpieczającego z zakresu ochrony praw autorskich i pokrewnych, jak również dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych,
 - 19.) spraw o ogłoszenie upadłości konsumenckiej Ubezpieczającego,
 - 20.) wypadków ubezpieczeniowych, do których doszło w związku z udziałem lub przygotowaniem do udziału w zawodach motorowych lub akrobatycznych,
 - 21.) wypadków ubezpieczeniowych powstałych w związku z prowadzeniem pojazdu bez wymaganego zezwolenia, dokumentów lub ważnych uprawnień do kierowania pojazdem, a także spraw dotyczących prowadzenia pojazdu niesprawnego technicznie albo nieposiadającego aktualnych badań technicznych lub który nie był dopuszczony do ruchu jeżeli jest to istotą wypadku ubezpieczeniowego oraz spraw dotyczących naruszenia zakazu, zakazu zatrzymywania się lub wjazdu albo parkowania w sposób niezgodny z przepisami,
 - 22.) wypadków ubezpieczeniowych dotyczących pojazdu, który nie jest pojazdem mechanicznym poruszającym się po lądzie lub wodzie. Postanowień zdania poprzedzającego nie stosuje się do zdarzeń dotyczących rowerów.
2. Jeżeli zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony poprzez włączenie do umowy ubezpieczenia klauzul dodatkowych wskazanych w OWU, z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, z zachowaniem wyłączeń wskazanych w ust. 1, wyłączone zostają:
- 1.) sprawy przeciwko Ubezpieczającemu z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego, w tym sprawy związane z odpowiedzialnością odszkodowawczą lub odpowiedzialnością majątkową funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa, z zastrzeżeniem postanowień Klauzuli nr 2. Postanowienia ust. 1 pkt 5 stosuje się,
 - 2.) sprawy dotyczące naruszenia lub podejrzenia naruszenia przepisów dotyczących opłat drogowych, spraw związanych z naruszeniem przepisów o czasie pracy kierowców, przekroczeniem dopuszczalnej masy ładunku, niewłaściwym zabezpieczeniem ładunku, z zastrzeżeniem postanowień Klauzuli nr 4.
3. W wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**” w wersji standard lub premium, w wersji „**Ochrona Prawna Rodziny**”, z zastrzeżeniem pozostałych wyłączeń odpowiedzialności **D.A.S.** określonych w ust. 1-2, w zakresie ubezpieczenia znajdują się wykroczenia lub przestępstwa umyślne, popełnione przez Ubezpieczonego, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 2 do dnia ukończenia przez niego 17 roku życia, za wyjątkiem przestępstw będących zbrodnią w myśl przepisów prawa karnego.
4. W przypadku ubezpieczenia „**Ochrona prawna życia prywatnego**” w wersji **premium** lub „**Ochrona prawna pojazdu**” w wersji **premium**, postanowień ust. 1 pkt 7 nie stosuje się do spraw podatkowych, jeżeli wynikają z nieumyślnego przestępstwa lub wykroczenia skarbowego, z jednoczesnym zastrzeżeniem, że **D.A.S.** ponosi odpowiedzialność wyłącznie w przypadku obrony lub reprezentacji interesów prawnych Ubezpieczającego w postępowaniu sądownoadministracyjnym dotyczącym zobowiązań podatkowych.

SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.

§ 13

1. Suma ubezpieczenia określona jest w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem stosowania określonych w umowie ubezpieczenia lub OWU; podlimitów sumy ubezpieczenia, i stanowi górną granicę odpowiedzialności **D.A.S.** dla jednego i wszystkich wypadków

- ubezpieczeniowych w rocznym okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2-3.
2. W przypadkach określonych w § 29 ust. 12-14 oraz Klauzulach 2 i 4 odpowiedzialność **D.A.S.** ograniczona jest do podlimitów sumy ubezpieczenia wskazanych w powyższych postanowieniach. Wypłaty dokonywane w ramach podlimitów sumy ubezpieczenia, pomniejszają sumę ubezpieczenia.
 3. W przypadku świadczeń wymienionych w § 7 ust. 1 pkt 2-3 oraz ust. 2 pkt 2-3, odpowiedzialność **D.A.S.** ograniczona jest limitami świadczeń, które określa się w umowie ubezpieczenia w zależności od wersji umowy ubezpieczenia.
 4. W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej z zastosowaniem klauzuli prolongacyjnej, o której mowa w Klauzuli nr 1, suma ubezpieczenia, podlimity sumy ubezpieczenia oraz limity świadczeń określone są na każdy roczny okres ubezpieczenia.
 5. Suma ubezpieczenia zmniejsza się w czasie trwania okresu ubezpieczenia o sumę kwot spełnionych świadczeń.
 6. Skorzystanie ze świadczeń, o których mowa w § 7, nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia, a odpowiedzialność **D.A.S.** ograniczona jest limitami świadczeń określonymi w umowie ubezpieczenia.
 7. Jeżeli strony tak postanowiły przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający ponosi udział własny w kosztach prawnych wypadku ubezpieczeniowego. Udział własny Ubezpieczającego w kosztach prawnych, wynikających z wypadku ubezpieczeniowego, określany jest w umowie ubezpieczenia w sposób kwotowy lub procentowy.

OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.

§ 14

1. Jeżeli strony nie postanowią inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 1 roku, z zastrzeżeniem odrębnych postanowień Klauzuli nr 1 (Klauzula Prolongacyjna).
2. Jeżeli strony nie postanowią inaczej, odpowiedzialność **D.A.S.** rozpoczyna się od godziny 00⁰⁰ dnia następującego po dniu zawarcia umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki w całości lub pierwszej raty składki, i kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia wskutek jej wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia.
3. Jeżeli OWU przewidują w zakresie określonych wypadków ubezpieczeniowych okres karencji, odpowiedzialność **D.A.S.** rozpoczyna się po upływie okresu karencji.

§ 15

1. Odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe po zawarciu umowy ubezpieczenia, w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**, z **zastrzeżeniem** ust. 2-5.
2. W przypadku zakresu ubezpieczenia „**Ochrona prawna w zakresie doradztwa i konsultacji prawnych**” - wypadków ubezpieczeniowych zdefiniowanych w § 6 ust. 1 pkt 1 w związku z § 7 oraz wypadków ubezpieczeniowych, o których mowa w Klauzuli nr 3 - odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje wypadki ubezpieczeniowe, które zaistniały po zawarciu umowy ubezpieczenia i zostały zgłoszone w okresie odpowiedzialności **D.A.S.** Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte wypadki ubezpieczeniowe zgłoszone po rozwiązaniu i wygaśnięciu umowy ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność **D.A.S.** nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zgłoszonych w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**, jeżeli wynikają one ze zdarzenia, które wystąpiło przed zawarciem umowy ubezpieczenia, które polegały na popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia albo na zajściu zdarzenia będącego źródłem szkody, naruszenia umowy, przepisów prawa lub praw Ubezpieczającego.
4. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte wypadki ubezpieczeniowe, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 5-6, jeżeli wystąpiły w ciągu pierwszych 3 miesięcy od daty zawarcia umowy ubezpieczenia oraz wypadki ubezpieczeniowe, o których mowa w Klauzuli nr 3, jeżeli wystąpiły w ciągu pierwszych 6 tygodni od daty zawarcia umowy ubezpieczenia (karencja).

5. Postanowień ust. 4 nie stosuje się (brak karencji), jeżeli umowa ubezpieczenia uległa przedłużeniu na kolejny rok na mocy Klauzuli nr 1.
6. W wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona prawna pojazdu**” lub „**Ochrona prawna życia prywatnego**”, w wersji **standard** lub **premium**, postanowień ust. 4 nie stosuje się (brak karencji) do wypadków ubezpieczeniowych dotyczących pojazdu, jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta w terminie 30 dni od dnia zakupu przez Ubezpieczającego fabrycznie nowego pojazdu.

SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 16

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest przy jednoczesnej obecności stron umowy lub z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.
2. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia zawierana jest w formie pisemnej - w oparciu o informacje przekazane przez Ubezpieczającego.
3. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, w przypadku zawierania umowy przy jednoczesnej obecności stron umowy, przyjmuje się, że umowa została zawarta z chwilą przyjęcia oferty przez **D.A.S.**
4. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, w przypadku zawierania umowy z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, przyjmuje się, że umowa taka została zawarta w dniu opłacenia składki ubezpieczeniowej przez Ubezpieczającego.
5. Po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego **D.A.S.** może podjąć decyzję o: zawarciu umowy na warunkach zawartych we wniosku ubezpieczeniowym i OWU; o odmowie zawarcia umowy ubezpieczenia, lub może zaproponować ubezpieczającemu zawarcie umowy ubezpieczenia na warunkach odmiennych od zawartych we wniosku ubezpieczeniowym lub OWU.
6. **D.A.S.** potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w trybie uregulowanym w ust. 4 (z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość), oferta z chwilą jej przyjęcia stanowi dokument ubezpieczenia.
7. W przypadku przedłużenia umowy ubezpieczenia na kolejny rok, nie następuje zawarcie nowej umowy ubezpieczenia. **D.A.S.**, na wniosek Ubezpieczającego, wystawi kolejną roczną polisę ubezpieczeniową lub inny dokument ubezpieczenia.
8. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia oraz oświadczenia związane ze zmianami danych objętych treścią umowy lub wykonaniem umowy ubezpieczenia, w tym zmiany OWU, mogą być składane w formie innej niż pisemna: za pośrednictwem wiadomości e-mail, wiadomości tekstowej (SMS), faksu albo telefonu pod podany przez Ubezpieczającego oraz **D.A.S.** adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.
9. W przypadku zawierania umowy z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, oświadczenia stron, w tym oferta zawarcia umowy ubezpieczenia składana drogą elektroniczną, są utrwalane przez **D.A.S.** w sposób zgodny z przepisami prawa oraz każdorazowo umożliwiającą ustalenie osoby składającej oświadczenie.

ZASADY WYPOWIEDZENIA LUB ODSTĄPIENIA OD UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 17

1. Z zachowaniem szczególnych podstaw do wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia, przewidzianych w przepisach prawa lub OWU, umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana z zastosowaniem postanowień ust. 2-9.
2. Jeżeli **D.A.S.** ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, **D.A.S.** może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z

końcem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka.

3. Jeżeli odpowiedzialność **D.A.S.** rozpoczyna się od dnia następnego po zapłaceniu składki lub pierwszej raty składki w całości, a składka lub pierwsza rata składki nie została zapłacona w terminie, umowa może zostać rozwiązana z zachowaniem 14 dni okresu wypowiedzenia, po uprzednim wezwaniu Ubezpieczającego do zapłaty zaległej składki lub pierwszej raty składki.
4. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zostało ubezpieczone więcej niż jedno ryzyko ubezpieczeniowe, prawo do wypowiedzenia umowy lub odstąpienia od umowy, albo roszczenie o zwrot składki, ogranicza się wyłącznie do ryzyka ubezpieczeniowego, w związku z którym powstało prawo do odstąpienia lub wypowiedzenia albo roszczenie o zwrot składki. Umowa ubezpieczenia obowiązuje bez zmian w zakresie pozostałych ryzyk ubezpieczeniowych. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także w przypadku zawarcia umowy na więcej niż jeden wariant ubezpieczenia.
5. Jeżeli umowę zawarto na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od zwartej umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, lub 7 dni, w przypadku gdy działa jako przedsiębiorca, od daty zawarcia umowy.
6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, w której Ubezpieczający jest konsumentem, termin w ciągu którego może on odstąpić od umowy ubezpieczenia, wynosi 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy ubezpieczenia, lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli oświadczenie zostało wysłane przed upływem terminu.
7. Postanowienia ust. 5-6 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczającego w ramach ubezpieczenia grupowego.
8. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres, w którym **D.A.S.** świadczył ochronę ubezpieczeniową.
9. W razie opłacania składki w ratach, odpowiedzialność **D.A.S.** ustaje w przypadku niezapłacenia kolejnej raty składki (w tym także kolejnej składki rocznej, jeżeli Umowa ubezpieczenia uległa przedłużeniu na kolejny rok na mocy Klauzuli nr 1), pod warunkiem wezwania Ubezpieczającego przez **D.A.S.** do zapłaty zaległej składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności i rozwiązanie umowy.
10. Oświadczenia woli, o których mowa w ust. 2-7, wymagają formy pisemnej.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 18

1. Wysokość należnej składki ubezpieczeniowej, w tym również system zwyżek lub zniżek, ustalana jest na podstawie następujących kryteriów: wysokość sumy ubezpieczenia, wysokość udziału własnego, liczba osób ubezpieczonych, wersja i wariant ubezpieczenia, rodzaj tytułu prawnego do nieruchomości, powierzchnia nieruchomości, rodzaj pojazdu, tryb płatności składki (w całości lub w ratach), okres ubezpieczenia, możliwość i tryb przedłużenia okresu ubezpieczenia, obowiązywanie okresu karencji dla określonych wypadków ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia, informacje o przebiegu umów ubezpieczenia ochrony prawnej (szkodowość), skutki opóźnienia w zapłacie składki oraz ilość ryzyk ubezpieczeniowych, objętych ochroną ubezpieczeniową w danym wariantcie umowy ubezpieczenia.
2. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, składka jest płatna jednorazowo za cały okres obowiązywania umowy, z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 6.
3. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia z klauzulą prolongacyjną, o której mowa w Klauzuli nr 1, jeżeli strony nie umówiły się inaczej, składka płatna jest za roczny okres ubezpieczenia.

4. W przypadku wygaśnięcia umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony.
5. Wysokość zwrotu składki za okres niewykorzystanej ochrony wynosi 1/365 składki rocznej - za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
6. Płatność składki rocznej może zostać rozłożona na raty, uzgodnione przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, w sposób określony w umowie ubezpieczenia lub innym dokumencie ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DLA UMÓW UBEZPIECZENIA GRUPOWEGO

§ 19

1. W przypadku zawierania umowy ubezpieczenia grupowego, Ubezpieczający informuje **D.A.S.**, czy ubezpieczeni objęci ochroną ubezpieczeniową w ramach danej umowy ubezpieczenia grupowego finansują składkę w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 4.
2. W przypadku, gdy ubezpieczeni finansują składkę w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 4, Ubezpieczający zobowiązany jest do przedstawienia warunków ubezpieczenia Ubezpieczonemu przed złożeniem przez niego deklaracji o wyrażeniu zgody na objęcie ubezpieczeniem lub finansowanie składki.
3. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, warunkiem objęcia ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczonego, finansującego koszt składki ubezpieczeniowej, jest przedstawienie przez Ubezpieczającego deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, złożonej przez Ubezpieczonego, obejmującej oświadczenie Ubezpieczonego o uprzednim otrzymaniu treści warunków ubezpieczenia stosowanych do umowy ubezpieczenia grupowego.
4. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, przyjęcie odmiennej treści umowy ubezpieczenia, w zakresie określonym w ust. 3, wymaga zachowania formy pisemnej.

TRYB I WARUNKI ZMIANY UMOWY UBEZPIECZENIA ZAWARTEJ NA CZAS NIEOKREŚLONY

§ 20

1. **D.A.S.** zastrzega sobie prawo zmiany OWU w trakcie trwania umowy ubezpieczenia, zawartej na czas nieoznaczony z rocznymi okresami ubezpieczenia, zgodnie z § 16, gdzie zmienione OWU będą obowiązywać od nowego rocznego okresu ubezpieczenia.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, ubezpieczającemu przysługuje prawo do odrzucenia zmiany OWU i do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia ze skutkiem na koniec bieżącego okresu ubezpieczenia.
3. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku umowy ubezpieczenia grupowego; Ubezpieczonemu przysługuje prawo do wystąpienia z ubezpieczenia grupowego ze skutkiem na koniec bieżącego okresu ubezpieczenia.

ZASADY PRZENIESIENIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ NA INNĄ NIERUCHOMOŚĆ W WARIANCIE UBEZPIECZENIA „OCHRONA PRAWNA ŻYCIA PRYWATNEGO”

§ 21

1. W przypadku zbycia nieruchomości lub rozwiązania umowy, na podstawie której ubezpieczona została nieruchomość, Ubezpieczający może przenieść ochronę ubezpieczeniową na inną nieruchomość, a ochrona ubezpieczeniowa ulega przeniesieniu od dnia zbycia nieruchomości lub od dnia rozwiązania umowy, na podstawie której użytkowana była nieruchomość.
2. Jeżeli zmiana nieruchomości powoduje zmianę wysokości należnej składki ubezpieczeniowej, Ubezpieczający zostanie zobowiązany do dopłaty składki w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia przeniesienia ochrony ubezpieczeniowej. Jeżeli składka należna jest niższa od dotychczasowej, **D.A.S.** dokonana zwrotu składki w terminie 14 dni od dnia przeniesienia ochrony ubezpieczeniowej.

3. Jeżeli umowa ubezpieczenia obejmuje więcej niż jedną nieruchomość, Ubezpieczający - w przypadku zbycia nieruchomości - ma także prawo wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia zbytej nieruchomości. Ubezpieczający ma prawo do zwrotu składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej od dnia zbycia nieruchomości. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także w przypadku rozwiązania umowy, na podstawie której użytkowana była ubezpieczona nieruchomość.
4. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, oświadczenie woli, o którym mowa w ust. 3, wymaga formy pisemnej.

ZASADY PRZENIESIENIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ NA INNY POJAZD W WARIANCIE UBEZPIECZENIA „OCHRONA PRAWNA POJAZDU”

§ 22

1. W wariancie ubezpieczenia „**Ochrona prawna pojazdu**”, jeżeli Ubezpieczony pojazd zostanie zbyty lub wyrejestrowany, ochrona ubezpieczeniowa ulega przeniesieniu na kolejny pojazd tego samego rodzaju, będący własnością lub współwłasnością Ubezpieczającego, począwszy od dnia zbycia pojazdu.
2. W przypadku wskazanym w ust. 1, Ubezpieczający ma także prawo do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, a umowa rozwiązuje się z dniem zbycia lub wyrejestrowania ubezpieczonego pojazdu. Postanowienia § 17 ust. 4 stosuje się.
3. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, oświadczenie woli, o którym mowa w ust. 2, wymaga formy pisemnej.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W RAZIE WYSTĄPIENIA WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

§ 23

1. Ubezpieczający zobowiązany jest zgłosić wypadek ubezpieczeniowy w terminie umożliwiającym przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w przedmiocie odpowiedzialności **D.A.S.** Ubezpieczający zobowiązany jest przedłożyć wszystkie posiadane dokumenty, informacje i inne dowody dotyczące wypadku ubezpieczeniowego. Postanowienia zdania poprzedzającego nie naruszają praw Ubezpieczającego, o których mowa w § 25.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany na wniosek **D.A.S.** do niezwłocznego przekazania dokumentów, informacji, lub złożenia oświadczeń niezbędnych do podjęcia przez **D.A.S.** decyzji w przedmiocie odpowiedzialności ubezpieczeniowej. Ubezpieczający powinien także niezwłocznie poinformować **D.A.S.** o każdej okoliczności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części.
3. Ubezpieczający na wniosek **D.A.S.**, zobowiązany jest informować **D.A.S.** o przebiegu i stanie sprawy sądowej na każdym jej etapie oraz przekazywać związane ze sprawą pisma procesowe i inne dokumenty, a także jest zobowiązany do uzgadniania z **D.A.S.** wszelkich czynności, które powodują lub mogą powodować powstanie kosztów prawnych oraz do niepodejmowania czynności, które przyczyniałyby się do ich nieuzasadnionego zwiększenia.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest do niepowodowania utraty prawa **D.A.S.** do zwrotu poniesionych przez niego kosztów prawnych; w szczególności zobowiązuje się nie zawierać ugody, cofać lub dokonywać zmiany powództwa bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody **D.A.S.**. Strony mogą umówić się na inną formę wyrażenia zgody, o której mowa w zdaniu poprzedzającym. Postanowienia niniejszego ustępu nie naruszają praw Ubezpieczającego, o których mowa w § 25.
5. W przypadku dochodzenia roszczeń, Ubezpieczający jest ponadto zobowiązany:
 - 1.) przed wytoczeniem powództwa, umożliwić **D.A.S.** przeprowadzenie przedsądowego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie wszystkich okoliczności

- wypadku ubezpieczeniowego oraz korzystne dla Ubezpieczającego rozstrzygnięcie problemów prawnych, będących istotą zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego,
- 2.) przed wytoczeniem powództwa albo przed wniesieniem środka odwoławczego lub innego środka zaskarżenia od orzeczenia sądu lub innego organu, uzyskać pisemną akceptację **D.A.S.** w przedmiocie odpowiedzialności **D.A.S.** w zakresie pokrywania kosztów prawnych w toku danej instancji. Przed wniesieniem środka odwoławczego od orzeczenia sądu, Ubezpieczający zobowiązany jest zwrócić się do **D.A.S.** o przyjęcie odpowiedzialności ubezpieczeniowej w zakresie pokrywania kosztów prawnych kolejnej instancji. Postanowienia zdania poprzedzającego nie naruszają praw Ubezpieczającego, o których mowa w § 25,
 - 3.) wstrzymać się z wytoczeniem powództwa przed sąd do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, jeżeli jego wynik może mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, a niezwłoczne wniesienie sprawy na drogę sądową nie jest uzasadnione przedawnieniem roszczenia lub upływem terminu zawitego.

§ 24

Jeżeli Ubezpieczający lub Prawnik Ubezpieczającego nie wykonał obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia lub OWU, dokonując lub zaniechując czynności przedsądowej lub procesowej, powodując utratę prawa do zwrotu kosztów procesu, **D.A.S.** może żądać zwrotu poniesionych kosztów procesu.

§ 25

Zgłoszenie wypadku ubezpieczeniowego **D.A.S.** nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązków, jakie ma wobec innych podmiotów lub organów: sądów, Prokuratury, Policji, urzędów publicznych lub podmiotów, z którymi Ubezpieczający zawarł umowę będącą przedmiotem sporu, jak również z obowiązków podjęcia czynności niezbędnych do zachowania możliwości dalszego dochodzenia roszczeń lub obrony przed sądem, w szczególności: zgłoszenia roszczeń, zawiadomienia sprzedawcy o wadzie, wszczęcia postępowania sądowego lub administracyjnego, zgłoszenia zarzutów, wniosków dowodowych, wniesienia sprzeciwu, zażalenia, apelacji lub innego środka odwoławczego albo środka zaskarżenia.

ZASADY WYKONANIA UMOWY I USTALANIA WYSOKOŚCI KOSZTÓW PRAWNYCH (ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH)

§ 26

1. Niezwłocznie po zgłoszeniu wypadku ubezpieczeniowego, **D.A.S.** podejmuje postępowanie wyjaśniające, dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności **D.A.S.** lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. **D.A.S.** świadczy ochronę ubezpieczeniową w ramach obrony prawnych interesów Ubezpieczającego w celu najkorzystniejszego dla Ubezpieczającego rozstrzygnięcia zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego i posiada umocowanie do wykonywania czynności ubezpieczeniowych na mocy OWU, w tym do dokonania czynności zmierzających do polubownego i przedsądowego rozstrzygnięcia wypadku ubezpieczeniowego.
3. W przypadku spraw objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia, określonym w § 8 lub § 9, **D.A.S.** w ramach świadczenia ubezpieczeniowego zapewni także zorganizowanie pomocy prawnej i pokrycie kosztów pomocy prawnej dla ochrony prawnej Ubezpieczającego, która będzie miała na celu najkorzystniejsze dla Ubezpieczającego rozstrzygnięcie wypadku ubezpieczeniowego na etapie przedsądowym.
4. W toku postępowania wyjaśniającego, **D.A.S.** ustala odpowiedzialność ubezpieczeniową - w

odniesieniu do wypadków ubezpieczeniowych dotyczących finansowania dochodzenia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych lub sporów z umów - także w zakresie oceny szans na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy (prawne rozwiązanie wypadku ubezpieczeniowego). Jeżeli w sytuacji określonej w zdaniu poprzedzającym, **D.A.S.** ustali, że brak jest środków dowodowych lub prawnych dla korzystnego zakończenia sprawy w całości lub w części, informuje o tym pisemnie Ubezpieczającego, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej.

5. W przypadku wypadków ubezpieczeniowych, dotyczących zakresu ubezpieczenia określonego w Klauzuli nr 4, **D.A.S.** ustala odpowiedzialność ubezpieczeniową w zakresie oceny szans na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy wyłącznie wtedy, jeżeli Ubezpieczający nie kwestionuje ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego, dokonanych przez organ stwierdzający naruszenie prawa oraz jeżeli Ubezpieczający potwierdza, że naruszył prawo umyślnie. Jeżeli w sytuacji określonej w zdaniu poprzedzającym, **D.A.S.** ustali, że brak jest środków dowodowych lub prawnych dla korzystnego zakończenia sprawy ze względu na brak kwestionowania przez Ubezpieczającego ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego, dokonanych przez organ stwierdzający naruszenie prawa, informuje o tym pisemnie Ubezpieczającego, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej.
6. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień OWU, w przypadku wypadków ubezpieczeniowych dotyczących dochodzenia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych lub sporów z umów, **D.A.S.** jest wolny od odpowiedzialności ubezpieczeniowej, jeżeli koszty prawne, obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, przewyższają na dzień zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego wartość roszczeń Ubezpieczającego lub wartość przedmiotu sporu.

§ 27

1. Ubezpieczającemu przysługuje prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego (Prawnika) w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, **D.A.S.** wskaże Ubezpieczającemu Prawnika, w celu dokonania przez Ubezpieczającego wyboru pełnomocnika do prowadzenia sprawy, o której mowa w ust. 1.
3. Prawniki świadczy pomoc prawną na zlecenie Ubezpieczającego. Prawniki ponosi w stosunku do Ubezpieczającego wyłączną odpowiedzialność za wykonanie zlecenia. **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania Prawnika. Jeżeli Ubezpieczający zrezygnuje z reprezentującego go w sprawie Prawnika, to - o ile strony nie umówiły się inaczej - **D.A.S.** jest zwolniony z ponoszenia kosztów kolejnego Prawnika.

§ 28

1. Jeżeli w następstwie jednego wypadku ubezpieczeniowego wystąpią roszczenia Ubezpieczającego, które jedynie w części objęte są ochroną ubezpieczeniową, **D.A.S.** ponosi odpowiedzialność wyłącznie w zakresie kosztów prawnych, objętych ochroną ubezpieczeniową. Postanowień zdania poprzedzającego nie stosuje się do wypadków ubezpieczeniowych wynikających ze zdarzeń, które miały miejsce przed zawarciem umowy, za które niezależnie od daty powstania roszczenia Ubezpieczającego, **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności w całości. Postanowienia § 15 ust. 3-4 stosuje się.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia „**Ochrona prawna pojazdu**”, jeżeli Ubezpieczający nie jest właścicielem pojazdu objętego umową ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa w zakresie dochodzenia roszczeń właściciela pojazdu obejmuje Ubezpieczającego, jeżeli

roszczenia te zostały przeniesione na Ubezpieczającego w drodze przelewu (cesji wierzytelności). W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje właścicielowi pojazdu.

3. Jeżeli w postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o wykroczenie przedmiotem postępowania jest więcej niż jedno przestępstwo lub wykroczenie, odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje koszty prawne ustalone w stosunku do liczby przestępstw lub wykroczeń objętych ochroną ubezpieczeniową do ogólnej liczby zarzucanych przestępstw lub wykroczeń. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także w przypadku zarzutów naruszenia prawa przez Ubezpieczającego, rozpatrywanych w postępowaniach innych niż postępowanie karne lub o wykroczenie.
4. Jeżeli w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie został wydany prawomocny wyrok uniewinniający Ubezpieczającego od zarzutu popełnienia umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, **D.A.S.** pokryje Ubezpieczającemu koszty obrony, do poniesienia których byłby zobowiązany zgodnie z § 5. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także przy ustalaniu odpowiedzialności **D.A.S.** w przypadku innych postępowań prawnych, jeżeli **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności za koszty prawne spowodowane umyślnym naruszeniem prawa przez Ubezpieczającego.

§ 29

1. Wynagrodzenie Prawnika ustala się zgodnie z odpowiednimi przepisami, regulującymi wysokość wynagrodzenia za czynności Prawnika w wysokości stawki minimalnej, z zastrzeżeniem ust. 2-4.
2. W przypadku braku takich przepisów, stosuje się przepisy stanowiące podstawę do zasądzania przez sądy kosztów zastępstwa prawnego lub obrony dla Prawnika; w przypadku braku takich unormowań, stosuje się odpowiednio przepisy regulujące zasady ponoszenia przez państwo (Skarb Państwa) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.
3. Zasady ustalania wysokości wynagrodzenia Prawnika, określone w ust. 1-2, stosuje się także do wypadków ubezpieczeniowych podlegających jurysdykcji sądów państw obcych.
4. Jeżeli wysokość kosztów i wydatków prawnych nie wynika z przepisów prawnych, koszty pokrywane są w wysokości cen średnich albo uzgodnionej w pisemnym porozumieniu z **D.A.S.** lub zagwarantowanej na piśmie przez **D.A.S.** Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się, jeżeli wysokość stawki minimalnej nie jest adekwatna do nakładu pracy i stopnia skomplikowania sprawy, wedle oceny Prawnika Ubezpieczającego.
5. Świadczenie ubezpieczeniowe obejmuje podatek od towarów i usług (zwany również podatkiem od wartości dodanej lub podatkiem VAT), jeżeli Ubezpieczający nie posiada prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (prawa do tzw. odliczenia podatku VAT).
6. Koszty prawne będą ponoszone przez **D.A.S.** od momentu zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego, z zastrzeżeniem § 25, jeżeli są konieczne i prawnie uzasadnione dla ochrony prawnych interesów Ubezpieczającego.
7. Koszty prawne pokrywane są przez **D.A.S.** na podstawie dokumentów potwierdzających ich zapłatę lub obowiązek zapłaty przez Ubezpieczającego. Dokumentami, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, są w szczególności: faktury, rachunki albo wezwania sądów lub innych organów, a także odpisy orzeczeń sądów lub innych organów.
8. Jeżeli Ubezpieczający dokona wyboru Prawnika, który ma siedzibę poza miejscowością, w której znajduje się sąd właściwy miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji, **D.A.S.** zwolniony jest od obowiązku ponoszenia kosztów dojazdów Prawnika na rozprawę lub posiedzenia przed sądem, z zastrzeżeniem ust. 9.
9. Jeżeli w miejscowości, o której mowa w ust. 8, jest mniej niż czterech czynnych zawodowo Prawników, Ubezpieczający może dokonać wyboru Prawnika, który ma siedzibę w okręgu sądu właściwego miejscowo do orzekania w sprawie w I instancji.

10. Zwrot kosztów dojazdu Ubezpieczającego na rozprawy do sądów, mieszczących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, przysługuje maksymalnie do wysokości ceny biletu kolejowego w wagonie drugiej klasy. Jeżeli taki środek lokomocji nie jest dostępny, **D.A.S.** zwraca koszty maksymalnie do wysokości kosztów porównywalnego publicznego środka lokomocji (autobus, prom). Jeżeli miejsce rozprawy w linii prostej oddalone jest o ponad 1.500 km od miejsca zamieszkania Ubezpieczającego, zwrot kosztów nastąpi maksymalnie do wysokości kosztów przelotu samolotem rejsowym w klasie ekonomicznej.
11. Do zasad ustalania wynagrodzenia Prawnika, z tytułu reprezentacji Ubezpieczającego przed organami administracji państwowej i samorządowej, stosuje się zasady, o których mowa w ust. 1-2 albo tryb wskazany w ust. 4.
12. Koszty wyceny wartości szkody, wykonanej przez rzeczoznawcę majątkowego, **D.A.S.** refunduje wyłącznie w przypadku, jeżeli ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową w zakresie zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego, w wysokości cen średnich oraz udokumentowanej fakturą VAT - i uzgodnionej w pisemnym porozumieniu z Ubezpieczającym - jednak w wysokości nie wyższej niż łącznie 1% sumy ubezpieczenia na jeden wypadek ubezpieczeniowy.
13. Koszty tłumaczenia dokumentów, niezbędnych dla potrzeb postępowań związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym, **D.A.S.** refunduje wyłącznie, jeżeli ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową w zakresie zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego, w wysokości uzgodnionej w pisemnym porozumieniu z Ubezpieczającym - jednak nie wyższej niż łącznie 2,5% sumy ubezpieczenia na jeden wypadek ubezpieczeniowy.
14. **D.A.S.** ponosi koszty postępowania egzekucyjnego wyłącznie w zakresie trzech dowolnie wybranych przedmiotów egzekucji oraz w wysokości nie wyższej niż łącznie 10% sumy ubezpieczenia na jeden wypadek ubezpieczeniowy.
15. Postanowienia ust. 1-14 stosuje się do dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym, z tym zastrzeżeniem, że **D.A.S.** pokrywa koszty przypadające na Ubezpieczającego jako jego udział w łącznej wysokości kosztów postępowania, w tym kosztach przeprowadzenia danego dowodu (o ile w wyroku kończącym postępowanie koszty te nie zostaną rozliczone indywidualnie). Koszty przegranego procesu **D.A.S.** pokrywać będzie jako udział odpowiadający stosunkowi wysokości roszczeń Ubezpieczającego do wartości roszczeń dochodzonych pozwem zbiorowym (o ile w wyroku kończącym postępowanie koszty te nie zostaną rozliczone indywidualnie).

ROSZCZENIA REGRESOWE D.A.S.

§ 30

1. Ubezpieczający na mocy OWU udziela pełnomocnictwa **D.A.S.** do odbioru w jego imieniu poniesionych przez **D.A.S.** kosztów poręczenia majątkowego, gdy zostanie wydane prawomocne orzeczenie o zwrocie kwoty poręczenia.
2. Jeżeli kwota poręczenia majątkowego zostanie zwrócona Ubezpieczającemu, jest on zobowiązany do zwrotu kwoty poręczenia majątkowego **D.A.S.** w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
3. Jeżeli zostanie wydane orzeczenie, na mocy którego kwota poręczenia majątkowego nie zostanie zwrócona w całości lub części, w szczególności, gdy został orzeczony przepadek kwoty poręczenia majątkowego lub zaliczenie na poczet orzeczonej kary, Ubezpieczający jest zobowiązany do zwrotu poniesionych przez **D.A.S.** kosztów poręczenia majątkowego w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.
4. Jeżeli w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie, prawomocnym wyrokiem sądu stwierdzono umyślne popełnienie przestępstwa lub wykroczenia przez Ubezpieczającego, **D.A.S.** przysługuje roszczenie o zwrot uprzednio wypłaconych świadczeń ubezpieczeniowych z tytułu wypadku ubezpieczeniowego.

5. Jeżeli stan faktyczny ustalony prawomocnym orzeczeniem sądu wykaże, że informacje, dokumenty, zeznania lub wyjaśnienia Ubezpieczającego co do okoliczności zdarzenia oświadczone **D.A.S.** były nieprawdziwe, **D.A.S.** przysługuje roszczenie odszkodowawcze o zwrot kosztów prawnych wypłaconych z tytułu wypadku ubezpieczeniowego.

§ 31

1. Roszczenia Ubezpieczającego wobec osób trzecich, dotyczące zwrotu kosztów procesu lub innych kosztów prawnych poniesionych przez **D.A.S.**, przechodzą z chwilą ich poniesienia na **D.A.S.**.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany współpracować z **D.A.S.** w postępowaniu dotyczącym uzyskania zwrotu poniesionych przez **D.A.S.** kosztów prawnych; w szczególności Ubezpieczający ma obowiązek dostarczać **D.A.S.** informacje i dokumenty niezbędne do dochodzenia zwrotu kosztów prawnych. Ubezpieczający jest zobowiązany pisemnie powiadomić osobę trzecią, zobowiązaną do zwrotu kosztów poniesionych (lub które zostaną poniesione) przez **D.A.S.**, o dokonany przelew (cesji wierzytelności) lub potwierdzić upoważnienie **D.A.S.** do odbioru ponoszonych kosztów.
3. Jeśli koszty należne **D.A.S.** zostaną zwrócone Ubezpieczającemu, jest on zobowiązany przekazać je **D.A.S.** niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni.

REKLAMACJE

§ 32

1. Ubezpieczający może wnosić także skargi i zażalenia (reklamacje). Skargi i zażalenia należy wnosić w formie:
 - 1.) pisemnej - osobiście, w jednostce **D.A.S.** obsługującej klientów, albo przesyłką pocztową lub kurierską,
 - 2.) ustnie - telefonicznie albo osobiście, do protokołu podczas wizyty w jednostce **D.A.S.** obsługującej klientów,
 - 3.) elektronicznej - z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, na podany poniżej adres poczty elektronicznej.
2. **D.A.S.** udzieli pisemnej odpowiedzi na reklamacje nie później niż w terminie do 30 dni od daty otrzymania reklamacji. Odpowiedzi na reklamacje będą udzielane bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni, **D.A.S.** poinformuje o przedłużeniu terminu odpowiedzi, który to termin nie będzie jednak przekraczał 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W informacji o przedłużeniu czasu na rozpatrzenie reklamacji, **D.A.S.** dodatkowo:
 - 1.) wyjaśni przyczynę opóźnienia,
 - 2.) wskaże na okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
 - 3.) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
4. Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji: - **D.A.S.** udzieli pisemnej odpowiedzi na reklamację lub inne wystąpienie, wysyłając odpowiedź na wskazany adres pocztowy. Na wniosek Ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej (Klienta), kopia odpowiedzi może zostać wysłana na wskazany adres poczty elektronicznej.
5. Adresy do składania reklamacji, dotyczących usług ubezpieczeniowych świadczonych przez **D.A.S.** (pisemnie lub osobiście):
 - 1) D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A., podany na stronie www.das.pl,
 - 2) za pośrednictwem poczty elektronicznej, na adres wskazany na stronie internetowej www.das.pl (reklamacje@das.pl) oraz telefonicznie: 22 453 00 00, faksem: 22 453 00 09.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE. ROZSTRZYGANIE SPORÓW.

FORMA OŚWIADCZEŃ STRON UMOWY

§ 33

1. W przypadku rozbieżności stanowisk **D.A.S.** i Ubezpieczającego co do szans na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy, jeżeli wypadek ubezpieczeniowy był objęty ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczający może przed wystąpieniem na drogę postępowania sądowego wnioskować o sporządzenie opinii prawnej przez wskazanego przez siebie Prawnika. W tym celu jest on zobowiązany, w terminie 14 dni od otrzymania odmowy przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej, dokonać wyboru Prawnika i zlecić mu sporządzenie opinii prawnej, w przedmiocie szansy na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy. **D.A.S.** zobowiązany jest, w terminie 14 dni od wskazania Prawnika przez Ubezpieczającego, dokonać wyboru swojego Prawnika oraz zlecić mu sporządzenie opinii prawnej.
2. W przypadku potwierdzenia - przez wybranego przez Ubezpieczającego Prawnika stanowiska potwierdzającego istnienie szans na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy (oraz przez Prawnika wskazanego przez **D.A.S.**), **D.A.S.** wydaje decyzję o przyjęciu odpowiedzialności ubezpieczeniowej.
3. Jeżeli **D.A.S.** odmówi przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej w całości lub w części, Ubezpieczający lub Ubezpieczony może dochodzić swoich praw na drodze sądowej. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający ma prawo poddać spór z **D.A.S.** przed sąd polubowny, działający przy Komisji Nadzoru Finansowego (adres strony internetowej Komisji Nadzoru Finansowego: www.knf.gov.pl), zgodnie z zasadami działania tego sądu polubownego.
5. Osobie fizycznej, uprawnionej z umowy ubezpieczenia, przysługuje prawo wniesienia reklamacji (sprawy) do Rzecznika Finansowego. W przypadku nieuwzględnienia reklamacji przez **D.A.S.** Ubezpieczający będący osobą fizyczną, może złożyć wniosek o rozpatrzenie sprawy w postępowaniu pozasądowym do Rzecznika Finansowego (adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl).
6. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem odbioru lub przesłane listem poleconym.
7. Strony mają obowiązek wzajemnego informowania o zmianie adresu zamieszkania bądź siedziby.
8. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia oraz oświadczenia związane ze zmianami danych, objętych treścią umowy lub wykonaniem umowy ubezpieczenia, w tym zmiany OWU, mogą być składane w formie innej niż pisemna: za pośrednictwem wiadomości e-mail, wiadomości tekstowej (SMS), faksu albo telefonu pod podany przez Ubezpieczającego oraz **D.A.S.** adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.
9. Do umowy ubezpieczenia prawem właściwym jest prawo polskie.

§ 34

Ogólne warunki ubezpieczenia „*Ochrona prawna w życiu prywatnym*” zostały przyjęte uchwałą Zarządu **D.A.S.** Towarzystwa Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A. nr 02/12/2016 z dnia 02 grudnia 2016 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01 stycznia 2017 r.

KLAUZULE DODATKOWE

KLAUZULA NR 1
„AUTOMATYCZNE PRZEDŁUŻANIE UMOWY (KLAUZULA PROLONGACYJNA)”

ZASADY AUTOMATYCZNEGO PRZEDŁUŻENIA UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Jeżeli strony dokonały takiego uzgodnienia przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, wówczas umowa ubezpieczenia zawarta na okres co najmniej 1 roku przedłuża się na rok kolejny, chyba że Ubezpieczający zapobiegnie przedłużeniu umowy poprzez złożenie pisemnego oświadczenia przeciwnego o jej zakończeniu (zwanego dalej „rezygnacją”) z ostatnim dniem bieżącego okresu ubezpieczenia.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczający może złożyć najpóźniej do ostatniego dnia bieżącego okresu ubezpieczenia albo - po automatycznym przedłużeniu umowy - w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia od **D.A.S.** o przedłużeniu umowy i wysokości składki ubezpieczeniowej, należnej w kolejnym rocznym okresie ubezpieczenia.
3. Termin 30 dni, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna swój bieg, od otrzymania informacji od **D.A.S.** o wysokości składki ubezpieczeniowej na kolejny roczny okres, jeżeli **D.A.S.** pisemnie powiadomił Ubezpieczającego o tym prawie w jasny sposób, pogrubioną czcionką.
4. Umowa ubezpieczenia zawarta na okres co najmniej 1 roku przedłuża się na rok kolejny, jeżeli **D.A.S.** nie złoży pisemnego oświadczenia przeciwnego o rezygnacji z przedłużenia - co najmniej 4 tygodnie przed upływem okresu ubezpieczenia. Oświadczenie **D.A.S.** musi zawierać do swej skuteczności uzasadnienie rezygnacji, wskazujące dlaczego nie jest możliwe przedłużenie obowiązywania umowy ubezpieczenia na rok kolejny.
5. Jeżeli strony nie postanowią inaczej, postanowienia ust. 1-4 stosuje się także do umowy ubezpieczenia zawartej na okres krótszy niż 1 rok, gdzie - po przedłużeniu umowy - kolejny okres obowiązywania umowy wynosi 1 rok.
6. Oświadczenie woli Ubezpieczającego lub **D.A.S.**, o którym mowa w ust. 1-4, wymaga formy pisemnej. Do zachowania terminów wystarczające jest nadanie w terminie listu poleconego.

DZIEŃ ROZWIĄZANIA UMOWY UBEZPIECZENIA I WYGAŚNIĘCIA OCHRONY
UBEZPIECZENIOWEJ
W PRZYPADKU ZŁOŻENIA REZYGNACJI PO PRZEDŁUŻENIU UMOWY

§ 2

Złożenie rezygnacji z przedłużenia umowy ubezpieczenia na kolejny roczny okres ubezpieczenia przez Ubezpieczającego - w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia od **D.A.S.** o przedłużeniu umowy i wysokości składki ubezpieczeniowej, należnej w kolejnym rocznym okresie ubezpieczenia, powoduje, że umowa ulega rozwiązaniu z mocą wsteczną, z ostatnim dniem poprzedniego okresu ubezpieczenia, a **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności za wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 2

„OBRONA UBEZPIECZAJĄCEGO PRZED ROSZCZENIAMI”

§ 1

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień OWU, na mocy Klauzuli nr 2 ochroną ubezpieczeniową objęte są spory w sferze życia prywatnego, wynikające z odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego z tytułu wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym albo niewykonania bądź nienależytego wykonania Umowy, w zakresie pokrywania kosztów prawnych, o których mowa w § 5 ust. 2-3 OWU.

2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte odszkodowania, które zobowiązany jest zapłacić Ubezpieczający lub inna osoba ubezpieczona, w związku z odpowiedzialnością cywilną, o której mowa w ust. 1.
3. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są koszty prawne, które pokrywane są w ramach innych umów ubezpieczenia ochrony prawnej lub umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
4. Postanowienia § 12 ust. 1 pkt 5 OWU stosuje się.

§ 2

Wysokość ubezpieczonych kosztów obrony przed roszczeniami, objętych ochroną ubezpieczeniową na mocy § 1 Klauzuli nr 2, z zachowaniem pozostałych zasad ustalania kosztów prawnych, ograniczona jest do podlimitu sumy ubezpieczenia - wynoszącego 20% sumy ubezpieczenia. Wyплаты dokonywane w ramach podlimitów sumy ubezpieczenia pomniejszają sumę ubezpieczenia.

§ 3

Postanowienia § 12 ust. 2 pkt 1 OWU nie stosuje się; w pozostałym zakresie postanowienia § 12 OWU stosuje się.

KLAUZULA NR 3

„ROZSZERZONE DORADZTWO I KONSULTACJE PRAWNE”

§ 1

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień OWU, na mocy Klauzuli nr 3 odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje organizację i pokrycie kosztów następujących usług prawnych:
 - 1.) przygotowanie umów z zapewnieniem obsługi prawnej transakcji,
 - 2.) bezpośrednie porady i konsultacje prawne;
 - 3.) sporządzenia testamentu.
2. W przypadku świadczeń określonych w ust. 1 pkt 1-2, odpowiedzialność **D.A.S.** ograniczona jest w sposób określony w § 2 Klauzuli nr 3.
3. Przez przygotowanie umów z zapewnieniem obsługi prawnej transakcji rozumie się formę świadczenia pomocy prawnej, obejmującą tworzenie na potrzeby Ubezpieczającego umowy oraz zapewnienie pomocy prawnej w negocjacjach lub opiniowaniu umowy i dopasowaniu umowy dla potrzeb danej transakcji, jeżeli wartość przedmiotu umowy - rozumianego jako wartość transakcji, obliczana zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego o zasadach obliczania wartości przedmiotu sporu, nie jest wyższa od 500.000,00 PLN.
4. Przez bezpośrednią poradę prawną rozumie się formę świadczenia, polegającą na organizacji oraz pokryciu kosztów pomocy prawnej Prawnika z możliwością bezpośredniej i osobistej konsultacji, a także możliwością udziału takiego Prawnika w prowadzonych negocjacjach.
5. Wyłączeń odpowiedzialności **D.A.S.**, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3-22 OWU oraz § 12 ust. 2 OWU, a także ograniczeń odpowiedzialności **D.A.S.**, wynikających z braku ujęcia danego problemu prawnego w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w § 8 OWU lub § 9 OWU, nie stosuje się w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1-2.
6. Przez pokrycie kosztów sporządzenia testamentu rozumie się pokrycie kosztów sporządzenia testamentu w formie aktu notarialnego przez notariusza zgodnie z obowiązującymi stawkami taksy notarialnej za czynności notarialne.
7. Prawnik świadczy pomoc prawną na zlecenie Ubezpieczającego. Prawnik ponosi w stosunku do Ubezpieczającego wyłączną odpowiedzialność za wykonanie zlecenia. **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania Prawnika. **D.A.S.** nie ponosi

odpowiedzialności w zakresie kosztów przekraczających podlimity określone w § 2 Klauzuli nr 3.

§ 2

1. Podlimit sumy ubezpieczenia dla świadczeń, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 Klauzuli nr 3, wynosi 3,5% sumy ubezpieczenia dla jednego i wszystkich wypadków ubezpieczeniowych.
2. Podlimit sumy ubezpieczenia dla świadczeń, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 Klauzuli nr 3, wynosi 1 % sumy ubezpieczenia dla jednego i wszystkich wypadków ubezpieczeniowych.
3. Odpowiedzialność **D.A.S** w przypadku świadczenia określonego w § 1 ust. 1 pkt 3 obejmuje pokrycie kosztów sporządzenia nie więcej niż dwóch testamentów w rocznym okresie ubezpieczenia.
4. Wpłaty dokonywane w ramach podlimitów sumy ubezpieczenia pomniejszają sumę ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 4

„OCHRONA PRAWNA KIEROWCY ZAWODOWEGO W TRANSPORCIE KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM”

§ 1

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień OWU, na mocy Klauzuli nr 4 ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki ubezpieczeniowe dotyczące naruszenia lub podejrzenia naruszenia przepisów prawa polskiego, prawa Unii Europejskiej lub prawa innego kraju objętego terytorialnym zakresem ubezpieczenia, rozpatrywanych przez sądy powszechne lub organy administrujące, w następującym zakresie:

- 1.) warunków wykonywania przewozu lub transportu drogowego krajowego lub międzynarodowego,
- 2.) czasu pracy kierowców,
- 3.) warunków technicznych pojazdu, którym wykonywany jest przewóz osób lub mienia,
- 4.) zasad i wymogów prawnych przewozu osób lub towarów,
- 5.) przepisów regulujących zasady ponoszenia opłat drogowych za przejazd po drogach publicznych przez pojazdy samochodowe, a także przejazdy przez obiekty mostowe i tunele zlokalizowane w ciągach dróg publicznych, i przeprawy promowe na drogach publicznych.

§ 2

Postanowień § 12 ust. 2 pkt 2 OWU nie stosuje się.

Prezes Zarządu
Rafał Hiszpański

Członek Zarządu
Piotr Skorupa